

Motion om ett roligare Stockholm – för mer kultur, frihet och social gemenskap

Motion av Annika Elmlund och Sophia Granswed Baat (båda M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

Annika Elmlund och Sophia Granswed Baat (båda M) har väckt en motion i kommunfullmäktige där de föreslår sju åtgärder för att stärka Stockholms kultur- och nöjesliv. Motionärerna betonar vikten av att kultur och nöje ska vara en självklar del av det offentliga rummet och lyfter inspiration från städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms handelskammare och Visita Stockholm.

Stadsbyggnadsnämnden, Stockholms handelskammare och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret delar motionärernas ambition att stärka kultur- och nöjeslivet och lyfter fram att staden redan arbetar för fler kulturverksamheter i det offentliga rummet. Flera av förslagen bedöms delvis vara genomförda eller möjliga att utveckla, men kontoret betonar samtidigt behovet av att väga kultur- och nöjesliv mot trygghet, ordning, bullerhänsyn och boendes livsmiljö. Initiativ som fler kulturplatser, bättre kollektivtrafik vid evenemang och levande offentliga miljöer välkomnas, men kräver lokal anpassning, tydliga regler och samverkan mellan berörda aktörer.

Kulturnämnden delar motionärernas ambition att stärka kultur- och nöjeslivet och arbetar redan för fler kulturverksamheter i det offentliga rummet. Kulturnämnden är

positiv till förslagen om tillfälliga kulturplatser, öppna gator och förenklade etableringsmöjligheter, men betonar att genomförandet kräver samverkan mellan flera förvaltningar samt en balans mellan kulturutveckling, trygghet och boendemiljö.

Trafiknämnden är positivt till motionärernas ambition att stärka kultur- och stadslivet och arbetar redan idag med flera liknande insatser genom exempelvis Levande Stockholm, stadsmiljözoner och bilfria gator. Trafiknämnden ser möjligheter att underlätta för kulturaktörer men betonar att eventuella nya uppdrag och avgiftsförändringar måste utredas och balanseras mot lagstiftning, trafikflöden och stadens övriga funktioner.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delar ambitionen om ett levande kultur- och nöjesliv men bedömer att flera av förslagen kan innebära risker för trygghet, ordning och boendemiljö. Stadsdelsnämnden är positiv till kulturverksamheter, förbättrad kollektivtrafik och välplanerade evenemang, men betonar att förändringar måste anpassas lokalt, genomföras stegvis och kombineras med tillräckliga resurser för tillsyn, trygghet och underhåll.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd delar motionärernas ambition att stärka kultur- och nöjeslivet och framhåller att staden redan arbetar med flera av frågorna genom satsningar på kultur i det offentliga rummet. Stadsdelsnämnden är positiv till att aktivera fler platser och ser att lägre avgifter kan bidra till detta, men betonar att lokala alkoholförbud bör föregås av noggranna utredningar. Samverkan med SL vid större evenemang bedöms fungera väl men behöver fortsätta utvecklas.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiv till kultur och evenemang i det offentliga rummet och arbetar redan aktivt med platsaktivering och kulturarrangemang. Samtidigt betonas vikten av att parker fortsatt är tillgängliga för rekreation, att trygghet och ordning säkerställs samt att parkmiljöer inte skadas. Stadsdelsnämnden ser alkoholförbuden som viktiga för tryggheten, är positiv till öppna gator och evenemang under tydliga former, och framhåller behovet av finansiering, ansvarsfördelning och fungerande service vid större arrangemang.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag delar uppfattningen att kulturen behöver mer utrymme i det offentliga rummet och att fler stockholmare ska kunna ta del av stadens gemensamma kulturutbud. Jag ser därför positivt på motionärernas ambition att stärka stadslivet och skapa bättre förutsättningar för kultur och nöjen i Stockholm.

Som flera av remissvaren lyfter pågår det flera satsningar som är i linje med motionärernas förslag. Stockholms stad har under senare år tagit viktiga steg för att stärka kulturens plats i stadsutvecklingen. Genom satsningar på nya kulturmiljöer, utvecklingen av stadens evenemangsstrategi och arbetet för att möjliggöra fler kulturella verksamheter i nya stadsdelar skapas har det skapats goda förutsättningar för ett levande stadsliv. Samtidigt finns det skäl att fortsätta utveckla arbetet.

Jag ser positivt på ambitionen att tillgängliggöra fler platser för kulturaktörer och att skapa fler möjligheter för tillfälliga evenemang, konstprojekt och kulturella mötesplatser i stadens offentliga rum. Särskilt viktigt är att detta kommer hela staden till del och bidrar till ett levande kulturliv även utanför innerstaden.

Som remissinstanserna också lyfter måste utvecklingen ske med hänsyn till boende, arbetsmiljö, trygghet, miljö och hälsa. Ett levande kulturliv och en attraktiv stad bygger inte på motsättningar mellan kulturverksamheter och närboende, utan på långsiktig planering, tydliga spelregler och god samverkan mellan stadens aktörer. Erfarenheter från Stockholm visar att kultur- och nöjesliv kan utvecklas samtidigt som hänsyn tas till människors behov av trygghet och god boendemiljö.

Bilaga

Motion om ett roligare Stockholm – för mer kultur, frihet och social gemenskap
dnr KS 2025/1204-4

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Andréa Hedin (M) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra

Moderaterna är glada över att så många av remissinstanserna delar motionens andemening. Ett levande kultur- och nöjesliv är en avgörande del av Stockholms dynamik, attraktionskraft och tillväxt. Vår motion syftar till att frigöra den potential som idag hämmas av snårig byråkrati och nejsägande.

Remissvaren från stadens förvaltningar är symptomatiska. Man instämmer i ambitionen men fastnar sedan i hänvisningar till befintliga regelverk, risker för oordning och behovet av ytterligare utredningar. Detta är precis den inställning som hämmar Stockholm och resulterar i att Stockholm rasar i rankingar över både företagsklimat och städer där människor trivs att bo (Lokalt företagsklimat, 2026 och The Economist, 2026).

Moderaterna delar inte S-styrets rädsla för frihet. Städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn leder vägen. Genom frihetsreformer har de skapat pulserande stadsmiljöer där kultur, stadsliv och företagande tillåts blomstra. Det handlar om att hitta en balans mellan frihet och ansvar, där tydliga krav på säkerhet och hänsyn kombineras med en grundinställning som är möjliggörande snarare än restriktiv.

Svensk lagstiftning ger oss stort lokalt handlingsutrymme att utforma egna ordningsföreskrifter och tillståndprocesser. Proportionalitetsprincipen kräver att vi inte inskränker människors frihet och näringsverksamhet mer än nödvändigt. Att

ständigt hänvisa till risker utan att våga pröva reformer är oproportionerligt restriktivt.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 2 september 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Nilsson och Johan Nilsson (båda M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Annika Elmlund och Sophia Granswed Baat (båda M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Av motionen framgår att möjligheten att ta del av kultur-, restaurang- och nöjesliv är en av fördelarna med att bo i en storstad. Det beskrivs att det är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Motionärerna vill utveckla Stockholm till en stad där kultur och nöje ska vara en självklar del av det offentliga rummet.

Motionärerna lyfter fram städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn som förebilder för hur kultur, nöje och öppenhet kan bidra till livskvalitet och tillväxt. Gemensamt för dessa städer, enligt motionärerna, är att kreativitet och frihet kombineras med högt ställda och tydliga krav på säkerhet, ordning och hänsyn till omgivningen. Med inspiration från dessa städer vill motionärerna att Stockholm tar flera steg mot att bli en roligare och mer tillåtande stad där kulturen och nöjeslivet tillåts en större plats. Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige besluta följande:

- Att uppdra åt kulturnämnden, trafiknämnden och exploateringsnämnden att tillgängliggöra mer mark för kulturaktörer
- Att sänka avgiften för tillfällig upplåtelse till kulturaktörer
- Att häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser som parker, torg och kajer
- Att uppdra åt berörda nämnder att möjliggöra uteserveringar på offentliga platser under särskilda "fria helger" likt Berlins open-air-dinner, med krav på ordningshållning.
- Att uppdra åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att revidera ljud- och ordningsföreskrifter med tydliga riktlinjer för maximala ljudnivåer i områden med kultur- och nöjesliv samt förlänga sluttider som möjliggör mer kultur- och nöjesliv
- Att samverka med SL för att förlänga kollektivtrafikens öppettider och öka turtätheten vid större evenemang
- Att lansera ett pilotprojekt med "öppna gator" för konst, mat och musik i utvalda bostadsområden.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms handelskammare och Visita Stockholm.

Stadsbyggnadsnämnden, Stockholms handelskammare och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret	6
Kulturnämnden	8
Trafiknämnden	10
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	11
Norra Innerstadens stadsdelsnämnd	14
Södermalms stadsdelsnämnd	15
Reservationer m.m.	18

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 maj 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med motionärerna att kultur, nöjesliv och evenemang är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Kultur och nöje bör vara en självklar del av det offentliga rummet och stadsledningskontoret välkomnar därför motionens ambition att stärka Stockholms kultur- och nöjesliv och ser positivt på initiativ som kan levandegöra stadsrummet. Nedan redovisas stadsledningskontorets ställningstagande till motionens förslag.

Att uppdra åt kulturnämnden, trafiknämnden och exploateringsnämnden att tillgängliggöra mer mark för kulturaktörer

Staden arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för mer kulturverksamheter på offentliga platser i staden, exempelvis genom Parkteatern, Kulturfestivalen och ”Testbäddar för temporära kulturetableringar i utvecklingsområden” som syftar till att skapa tillfälliga kulturplatser i områden som väntar på byggnation. Genom att etablera tillfälliga kulturverksamheter på dessa platser kan staden både aktivera områden som riskerar att bli öde och otrygga, och samtidigt stärka den kulturella infrastrukturen.

Att sänka avgiften för tillfällig upplåtelse till kulturaktörer

Staden har infört avgiftsfria W-zoner för bland annat kulturverksamheter, vilket är ett steg i riktning mot motionens förslag. I arbetssättet ”Testbäddar för temporära kulturetableringar” ingår även att undersöka hur avgifter och tillståndprocesser kan anpassas för att underlätta för kulturaktörer att etablera sig på tillfälliga platser.

Stadsledningskontoret vill belysa att en generell sänkning kan leda till ökat tryck på redan belastade platser vilket kan försvåra arbetet med ordning, tillsyn och trygghet.

Att häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser som parker, torg och kajer

Lokala alkoholförbud införs i regel i områden där det förekommit återkommande ordningsstörningar, våldsproblematik eller otrygghet. Att häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser som parker, torg och kajer utan en noggrann lokal analys riskerar att försvaga det brottsförebyggande arbetet och öka otryggheten, särskilt i redan utsatta miljöer.

Att uppdra åt berörda nämnder att möjliggöra uteserveringar på offentliga platser under särskilda “fria helger” likt Berlins open-air-dinner, med krav på ordningshållning.

Stadsledningskontoret ser positivt på initiativ som kan levandegöra stadsrummet, men vill betona att sådana initiativ kräver tydlig ansvarsfördelning, tillståndsprövning och resurser för ordningshållning. Den typ av aktivitet och arrangemang som används som exempel i motionen förutsätter hög närvaro av tillsyn och tydligt avgränsade ytor, vilket behöver säkerställas även i Stockholm.

Att uppdra åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att revidera ljud- och ordningsföreskrifter med tydliga riktlinjer för maximala ljudnivåer i områden med kultur- och nöjesliv samt förlänga sluttider som möjliggör mer kultur- och nöjesliv

Berörda nämnder inom staden samverkar för att se över utmaningar och möjliga åtgärder för buller från musikverksamheter, med utgångspunkt i stadens bullerpolicy. Målet är att hitta en balans mellan kulturverksamheternas behov och boendes rätt till en god livsmiljö då förlängda sluttider och högre tillåtna ljudnivåer kan påverka boendemiljön negativt, särskilt i tätbebyggda områden.

Att samverka med SL för att förlänga kollektivtrafikens öppettider och öka turtätheten vid större evenemang

Stadsledningskontoret ser positivt på förbättrad kollektivtrafik i samband med evenemang då det kan bidra till ökad trygghet och minskad trängsel såväl i områden som på perronger. Detta förutsätter dock att evenemangsvolymen är hanterbar och att samverkan med berörda aktörer fungerar effektivt. Vid större evenemang samverkar staden med Polisen och SL för att öka frekvensen av avgångar med tunnelbana och/eller bussar. I det sammanhanget bidrar staden även med underlag för att identifiera behov av förlängda öppettider och ökad turtäthet vid större evenemang. Detta exempelvis genom att dela erfarenheter från kulturarrangemang där kollektivtrafiken har varit en utmaning.

Att lansera ett pilotprojekt med “öppna gator” för konst, mat och musik i utvalda bostadsområden

Stadsledningskontoret bedömer att de sommargångator som återkommande finns i staden till stor del motsvarar motionens syfte med ”öppna gator”. Vid etablering av sommargångator, ”öppna gator” och liknande vill stadsledningskontoret betona vikten av lokal förankring och noggrann urvalsprocess. I bostadsområden med redan upplevd otrygghet eller sociala utmaningar kan denna typ av satsningar få motsatt effekt om de inte kombineras med tillräckliga resurser för ordning, trygghet och uppföljning.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 maj 2026 följande.

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Oscar Sameland m.fl. (M) och Niclas Peyron (L), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen välkomnar motionens ambition att stärka Stockholms kultur- och nöjesliv och ser positivt på initiativ som kan levandegöra stadsrummet. Förvaltningen delar motionärernas syn på att kultur och nöje bör vara en självklar del av det offentliga rummet, och arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för detta – inom ramen för kulturförvaltningens rådighet och i samverkan med andra förvaltningar. Nedan redovisas kulturförvaltningens ställningstagande till motionens förslag.

1. Tillgängliggöra mer mark för kulturaktörer

Kulturförvaltningen arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för mer kulturverksamheter på offentliga platser i staden. I verksamhetsplaneringen för 2026 ingår även målet att utveckla nya arbetssätt för att stärka kulturverksamheternas möjligheter att verka i staden (enhetsmål 3.3). Förvaltningen arbetar genom ”Testbäddar för temporära kulturetableringar i utvecklingsområden”, med målet är att skapa tillfälliga kulturplatser i områden som väntar på byggnation. Arbetssättet fokuserar på områden som Värtahamnen, Frihamnen, Stadsgården och Lövholmen, där byggstart planeras först om 10–15 år. Genom att etablera tillfälliga kulturverksamheter på dessa platser kan staden både aktivera områden som riskerar att bli öde och otrygga, och samtidigt stärka den kulturella infrastrukturen.

2. Sänka avgiften för tillfällig upplåtelse till kulturaktörer

Trafikkontoret har infört avgiftsfria W-zoner för bland annat kulturverksamheter, vilket är ett steg i riktning mot motionens förslag. Kulturförvaltningen kommer att utvärdera möjligheterna att utöka dessa zoner samt förenkla processen för tillfälliga upplåtelser i samverkan med trafikkontoret och andra berörda förvaltningar.

I arbetssättet ”Testbäddar för temporära kulturetableringar” ingår även att undersöka hur avgifter och tillståndprocesser kan anpassas för att underlätta för kulturaktörer att etablera sig på tillfälliga platser.

3. Häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser

Kulturförvaltningen kan bidra med underlag till socialförvaltningen i frågor om ordningshållning vid kulturarrangemang där alkohol serveras, exempelvis genom att samverka kring säkerhets- och trygghetsaspekter.

4. Uteserveringar under ”fria helger”

Kulturförvaltningen ser positivt på initiativ som kan levandegöra stadsrummet. Möjligheten att införa ”fria helger” med uteserveringar på offentliga platser förutsätter samverkan med flera förvaltningar, däribland socialförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen.

5. Revidera ljud- och ordningsföreskrifter

Kulturförvaltningen delar motionärernas ambition att skapa tydliga riktlinjer för ljudnivåer i områden med kultur- och nöjesliv. Kulturförvaltningen deltar i samverkansmöten med miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen för att se över utmaningar och möjliga åtgärder för buller från musikverksamheter, med utgångspunkt i stadens bullerpolicy. Målet är att hitta en balans mellan kulturverksamheternas behov och boendes rätt till en god livsmiljö.

6. Samverka med SL för förlängda öppettider och ökad turtäthet

Förvaltningen bidrar genom evenemangsavdelningens medverkan i det så kallade ”tillståndsnätverket” med underlag till trafiknämnden och SL för att identifiera behov av förlängda öppettider och ökad turtäthet vid större evenemang. Detta exempelvis genom att dela erfarenheter från kulturarrangemang där kollektivtrafiken har varit en utmaning.

7. Pilotprojekt med ”öppna gator” för konst, mat och musik

Kulturförvaltningen stöder initiativet att lansera pilotprojekt med ”öppna gator” och ser att detta skulle kunna vara en förlängning av trafikkontorets pågående arbete med sommargator. Kulturförvaltningen bidrar här med förslag på olika kulturinslag såsom konst, musik och evenemang.

Samverkan med andra förvaltningar

För att hantera de frågor som motionen lyfter krävs samverkan mellan flera förvaltningar. Kulturförvaltningen avser att fortsätta samarbeta med:

- **Miljöförvaltningen** för att säkerställa att kulturverksamheter får stöd i att hantera bullerfrågor på ett sätt som minimerar störningar för boende.
- **Stadsbyggnadskontoret** för att undersöka möjligheterna att ge kulturverksamheter ett starkare skydd i detaljplaner.
- **Trafikkontoret** för att aktivera offentliga rum med kulturinslag.

- **Exploateringskontoret** i fråga om att aktivera områden med exempelvis konst och musik i väntan på planering och exploatering.

- **Socialförvaltningens** tillståndsenhet i fråga om förenklade tillståndprocesser för kulturverksamheter.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2026 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret har tagit del av motionen och besvarar remissen i de delar som berör trafiknämndens ansvarsområde.

Trafikkontoret ser positivt på initiativ som syftar till att underlätta för aktörer som bidrar till kultur och stadsliv. Att skapa goda förutsättningar för ett levande och inkluderande stadsliv ligger väl i linje med kontorets mål och arbetssätt. En stad med mer folkliv kan bidra till ökad trivsel och trygghet, vilket gynnar stockholmarna. Stockholm har haft en väldigt positiv utveckling av stadslivet. År 2000 fanns endast några hundra uteserveringar, under år 2025 fanns ca 3000 uteserveringar. Kontoret ser ett stort intresse från aktörer att aktivera staden och många ansökningar inkommer årligen för exempelvis uteservering, marknader, filminspelningar, försäljningsplatser och evenemang. De allra flesta av dessa ansökningar får tillstånd. Stockholm är dessutom en populär evenemangsstad som lockar internationella evenemang till staden varje år.

Arbetet med att tillgängliggöra mark för kultur, vistelse och möten är redan idag en viktig del av trafikkontorets verksamhet. Detta syns bland annat genom satsningen ”Levande Stockholm” och stadens stadsmiljözoner, där biltrafik tillfälligt stängs av för att ge utrymme åt vistelse, evenemang och markupplåtelser såsom uteserveringar. Stadens handläggare av markupplåtelseansökningar jobbar också aktivt med att möjliggöra för de ansökningar som inkommer som har koppling till stadsliv och evenemang. Inom Levande Stockholm tas heller ingen avgift ut för evenemang, i enlighet med stadens taxa för markupplåtelse.

Att generellt se över och sänka avgifter för markupplåtelse kan vara ett bra incitament för fler att ansöka om tillstånd. Samtidigt behöver en särskiljning med avgiftssänkning för vissa aktörer hanteras med omsorg, då det kan gå emot kommunallagens likställighetsprincip. Om kommunfullmäktige överväger en sådan förändring behöver det därför först utredas hur den kan genomföras i enlighet med

avgiftslagen. Där framgår att kommunala avgifter ska vara skäliga i förhållande till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel, kommunens kostnader samt övriga relevanta omständigheter. Förslagen om fria helger och öppna gator har likheter med tidigare och pågående projekt hos trafikkontoret, såsom bilfritt Sveavägen under 2024 och 2025, då gatan under vissa helger stängdes för biltrafik och istället öppnades upp för kultur, försäljning och utökade uteserveringar. Ett liknande upplägg planeras även för Hornsgatan sommaren 2026.

Trafikkontoret arbetar redan idag utifrån uppdrag som i flera delar ligger i linje med motionens förslag. Om ytterligare uppdrag skulle tillkomma behöver dessa dock analyseras noggrant, så att de kan genomföras med hänsyn till trafik, leveranser och stadens övriga funktioner. Detta så att Stockholm fortsatt kan vara en trivsamt, levande och välfungerande stad för alla.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdeslnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2026 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Gustav Johansson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen instämmer med motionärerna att kultur, nöjesliv och evenemang är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Nedan lämnar stadsdelsförvaltningen synpunkter utifrån motionens sju beslutspunkter.

1) Att uppdra åt kulturnämnden, trafiknämnden och exploateringsnämnden att tillgängliggöra mer mark för kulturaktörer.

Stadsdelsförvaltningen anser det positivt att fler ytor kan användas för kulturändamål. Samtidigt är tillgången till offentlig plats i många stadsdelar redan föremål för avvägningar mellan olika intressen såsom framkomlighet, trygghet, rekreation och boendemiljö. Att tillgängliggöra mer mark kan enligt stadsdelsförvaltningen riskera att öka belastningen på vissa platser, särskilt i bostadsnära miljöer, vilket kan påverka upplevd trygghet negativt.

2) Att sänka avgiften för tillfällig upplåtelse till kulturaktörer.

Stadsdelsförvaltningen vill belysa att avgiftssystemet inte enbart har en ekonomisk funktion utan även används som ett styrmedel för att reglera omfattning och lokalisering av aktiviteter. En generell sänkning kan leda till ökat tryck på redan belastade platser vilket kan försvåra arbetet med ordning, tillsyn och trygghet.

Stockholms stad har ett flertal så kallade W-zoner, som är offentliga platser som kan användas för evenemang och försäljning utan avgift.

3) Att häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser som parker, torg och kajer.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig tveksam till detta förslag. Lokala alkoholförbud införs i regel i områden där det förekommit återkommande ordningsstörningar, våldsproblematik eller otrygghet. Att häva fler av stadens lokala alkoholförbud på offentliga platser som parker, torg och kajer utan en noggrann lokal analys anser stadsdelsförvaltningen riskerar att försvaga det brottsförebyggande arbetet och öka otryggheten, särskilt i redan utsatta miljöer. Däremot kan Stockholms stad bli bättre på att inventera vilka alkoholförbud som fortfarande är aktuella.

I Stockholms stads program för alkohol, narkotika, doping, tobak och nikotinprodukter samt spel och pengar (ANDTS-programmet) lyfts bland annat att ohälsa och skador till följd av alkoholkonsumtion ska minska. Ett av programmets specifika mål är att begränsa tillgången till alkohol och att berusningsnivån på platser där alkoholkonsumtion är tillåten ska minska.

Den 1 juni träder med största sannolikhet nya regler i kraft som innebär att dagens regleringar i alkohollagen gällande krav på kök, lokal och matservering avskaffas. Riksdagen väntas fatta beslut den 7 maj för de lättade reglerna för stadigvarande serveringstillstånd. Detta innebär enligt stadsdelsförvaltningen stora förändringar och servering av alkohol kommer framöver att bli möjligt på olika typer av lokaler. Utöver de som idag har serveringstillstånd som ex. restauranger, barer och nattklubbar kommer det att möjliggöra att fler aktörer kan ansöka om serveringstillstånd. Det gäller caféer, glasskiosker, butiker, frisörer och gallerier. Alla lokaler och ytor är med de nya bestämmelserna tänkbara serveringsytor.

Alkohollagens förhållandevis stränga krav på lämplighet, tydligt avgränsad yta och dispositionsrätt kvarstår. Socialförvaltningen begär idag in yttranden från stadsdelsförvaltningen vid nya etableringar eller utökade serveringstider för stadigvarande serveringsställen. Yttranden från stadsdelsförvaltningen kommer få ännu större betydelse då möjliga serveringsställen kommer bli betydligt fler. Detta bedöms leda till ökad konsumtion och därmed risk för fler brott och ordningsstörningar till följd av alkoholpåverkade personer särskilt i områden som redan uppvisar utmaningar kopplade till denna problematik.

Stadsdelsförvaltningen ser också att om fler evenemang anordnas på parkmark behöver stadens drift och underhåll av parkmarken anpassas till det. Till exempel kan gräs och växtlighet påverkas vilket i sin tur kräver mer resurser för att skydda stadens gröna värden.

4) Att uppdra åt berörda nämnder att möjliggöra uteserveringar på offentliga platser under särskilda "fria helger" likt Berlins open-air-dinner, med krav på ordningshållning.

Stadsdelsförvaltningen är försiktigt positiv till tillfälliga och välorganiserade evenemang, men vill betona att sådana initiativ kräver tydlig ansvarsfördelning, tillståndsprövning och resurser för ordningshållning. Den typ av aktivitet och arrangemang som används för exempel förutsätter hög närvaro av tillsyn och tydligt avgränsade ytor, vilket behöver säkerställas även i Stockholm.

5) Att uppdra åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att revidera ljud- och ordningsföreskrifter med tydliga riktlinjer för maximala ljudnivåer i områden med kultur- och nöjesliv samt förlänga sluttider som möjliggör mer kultur- och nöjesliv.

Förlängda sluttider och högre tillåtna ljudnivåer riskerar påverka boendemiljön negativt, särskilt i tätbebyggda områden, och kan leda till ökad upplevd otrygghet, men även hämma möjlighet till återhämtning.

6) Att samverka med SL för att förlänga kollektivtrafikens öppettider och öka turtätheten vid större evenemang

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på förbättrad kollektivtrafik i samband med evenemang eftersom det kan bidra till ökad trygghet och minskad trängsel såväl i områden som på perronger. Samtidigt förutsätter detta att evenemangsvolymen är hanterbar och att samverkan med berörda aktörer fungerar effektivt.

7) Att lansera ett pilotprojekt med "öppna gator" för konst, mat och musik i utvalda bostadsområden

Stadsdelsförvaltningen ser potential i pilotprojekt, men vill betona vikten av lokal förankring och noggrann urvalsprocess (se ovan om W-zoner). I bostadsområden med redan upplevd otrygghet eller sociala utmaningar kan denna typ av satsningar få motsatt effekt om de inte kombineras med tillräckliga resurser för ordning, trygghet och uppföljning.

Stadsdelsförvaltningen delar ambitionen om ett levande stadsliv och anser att ambitionen att utveckla stadens kultur- och nöjesliv är positiv. Däremot bedömer stadsdelsförvaltningen att flera av förslagen innebär risker för den lokala tryggheten. Eventuella förändringar bör därför ske stegvis, med tydlig lokal anpassning och med säkerställda resurser för tillsyn och ordningshållning. Det är också viktigt att understryka att trygghet är en lokal fråga. Åtgärder som kan fungera väl i centrala, kommersiella eller turisttäta miljöer behöver inte vara lämpliga i bostadsnära områden eller i områden som redan upplever sociala utmaningar. En generellt mer tillåtande tillämpning riskerar därför att få ojämlika konsekvenser inom staden.

Tillgänglighetsanalys

Ur ett tillgänglighetsperspektiv kan förslagen bidra till ökad delaktighet genom fler kultur- och mötesplatser. Samtidigt kan ökad användning av offentliga ytor, tillfälliga evenemang och uteserveringar påverka framkomlighet, orienterbarhet och trygghet negativt för personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsförvaltningen anser att det

är viktigt att tillgänglighet säkerställs i planering, utformning och genomförande så att offentliga miljöer är fortsatt tillgängliga och trygga för alla invånare.

Barnrättsperspektiv

Stadsdelsförvaltningen anser att förslagen i motionen kan bidra positivt till barns rätt till kultur, fritid och social gemenskap genom ökad tillgång till aktiviteter, kultur och evenemang. Samtidigt behöver barnets bästa särskilt beaktas. Ökat nöjesliv, högre ljudnivåer och förändringar i alkoholförbud kan påverka barns trygghet, hälsa och boendemiljö negativt. Vid planering av evenemang, öppna gator och användning av offentliga ytor är det därför viktigt att säkerställa att barns behov av trygga, tillgängliga och inkluderande miljöer tillgodoses.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2026 följande.

Norra Innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M), Alexander Zejlon (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen håller med om att tillgången till kultur och nöjesliv bidrar till Stockholms attraktionskraft och förvaltningen ser generellt positivt på att kultur av olika slag tar plats i det offentliga rummet.

Som helhet bedömer förvaltningen att staden redan arbetar med flera av de frågor som motionärerna lyfter. I stadens budget för 2026 beskrivs exempelvis att kulturlivet ska vara en integrerad del i stadsutvecklingen, där kulturlivet ska göras mer tillgängligt i det offentliga rummet. Det beskrivs även att trafiknämnden i samarbete med kultur- och stadsdelsnämnderna och andra relevanta aktörer ska arbeta för att underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet samt främja stadens kultur- och nöjesliv. Antalet sommar- och vinterplatser på kajer, gator och torg ska enligt budgeten öka och de kulturella inslagen i Levande Stockholm ska stärkas.

Förvaltningen anser att det alltid är meningsfullt att ta del av goda exempel på hur andra städer och länder hanterar liknande frågor, exempelvis de städer som lyfts fram i motionen. Avseende det motionärerna föreslår om att häva lokala alkoholförbud så vill förvaltningen poängtera att de platser i staden där det råder generella alkoholförbud är på skolgårdar, parklekar, lekplatser samt på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser. Lokala alkoholförbud beviljas av kommunfullmäktige endast efter att en kartläggning har gjorts som visar på att det finns ett behov på den specifika platsen baserat på ordningsstörningar och brott.

Förvaltningen anser att om ett lokalt alkoholförbud eventuellt ska hävas så behöver det föregås av en noggrann utredning inklusive riskanalys för den specifika platsen.

Vad gäller vilken avgift som ska betalas vid användning av offentlig plats så beror det på vilken zon platsen finns i. Det finns flera platser i staden där avgiften för att använda offentlig plats för evenemang och försäljning är noll kronor. Dessa platser kallas för zon W. Förvaltningen ser generellt positivt på närvaron av kultur i det offentliga rummet och att outnyttjade platser aktiveras. Förvaltningen ser att aktiveringen möjligen skulle kunna öka om avgifterna för fler platser var lägre än idag.

Många stora evenemang äger rum i innerstaden och förvaltningens erfarenhet är att stadens samverkan med SL generellt fungerar väl och att turtätheten ofta förstärks. Förvaltningen ser dock att samverkan behöver fortsätta.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2023 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att staden ska främja och uppmuntra kultur på offentlig plats. Olika evenemang och platsaktivering kan ge känslan av ett levande och trevligt stadsdelsområde. En förutsättning för att nå denna trevnad är att evenemangsplatser lämnas renstädade och att inga träd eller parkytor skadas.

Tillgängliggöra mark

Det genomförs många kulturevenemang inom Södermalms stadsdelsområde. Staden genomför till exempel Sommar på Medis, Parkteatern och Kulturfestivalen. Dessa arrangemang är tillgängliga för alla oavsett ålder, ekonomi och bakgrund. Det finns också evenemang kopplade till nämndens föreningsbidrag som konserter och kulturevenemang samt en årligt återkommande endags musikfestival i Tantolunden.

Förvaltningen arbetar strategiskt med platsaktivering och olika evenemang som en del av det trygghetsskapande arbetet. Det kommer många ansökningar om olika evenemang inom stadsdelsområdet och förvaltningen ställer sig ofta positiv till dessa.

Många människor tycker det är trevligt med arrangerade aktiviteter men förvaltningen vill lyfta att det är viktigt att stadsdelsområdets parker är tillgängliga för eget umgänge, solning, avkoppling, friskvård och liknande. Förvaltningen anser att ytterligare satsningar på evenemang bör förläggas på tåliga ytor som hårdgjorda ytor/gatumark.

Avgifter

På Södermalm finns tre avgiftszoner för evenemang, A, B och C. Det utgår ingen avgift för evenemang för barn och ungdom utan inträdesavgift och vid scenföreställning i amfiteatrar utan inträdesavgift. Staden har också W-zoner som är helt avgiftsfria evenemangszoner. På Södermalm finns W-zoner i vissa delar av Tantolunden och Fatbursparken.

Det är trafikkontoret som tar ut avgifterna. Avgifterna beror bland annat på vilken zon och tid arrangemanget sker, på vilken kvadratmeteryta samt vad evenemanget innehåller. Förvaltningen har inga synpunkter kring olika avgiftsnivåer.

Alkoholförbud

På Södermalm råder alkoholförbud på vissa platser vid vissa tider men förbuden råder inte dygnet runt. Till exempel är det tillåtet att dricka alkohol efter klockan 14:00 och fram till midnatt i Tantolunden. Förvaltningen menar att alkoholförbuden är en viktig del av det trygghetsskapande arbetet. Alkoholförbuden har införts för att människor i olika åldrar ska känna sig bekväma att vistas i områden där de tidigare inte velat vara. Förvaltningen bedömer att de alkoholförbud som finns på Södermalm är väl avvägda.

Uteserveringar, open-air-dinners, ljudnivåer och sluttider

Förvaltningen har inga invändningar mot open-air-dinners förutsatt att alkoholservering och försäljning sköts enligt tydligt regelverk samt att ordning och trygghet kan säkerställas. När det gäller att möjliggöra uteserveringar ligger det inom trafikkontorets ansvarsområde, även om förvaltningen är remissinstans när det gäller parkmark. Förvaltningen har inga synpunkter kring möjliggörande av uteserveringar, ljud- och ordningsföreskrifter eller sluttider.

Kollektivtrafik

Vid större evenemang finns samverkan mellan förvaltning, Polisen och SL för att öka frekvensen av avgångar med tunnelbana och/eller bussar. Förvaltningen vill lyfta att fler evenemang kräver flera offentliga toaletter och/eller tydliga krav på arrangörer att erbjuda toaletter.

”Öppna gator”

Förvaltningen bedömer att de sommargågator som finns återkommande inom stadsdelsområdet till stor del motsvarar motionens ”öppna gator”. Sommargågatorna går att vidareutveckla med mera konst, mat och musik. Även det pilotprojekt som genomförs under några helger mellan juni och oktober 2026 är jämförbart med ”öppna gator”. Hornsgatan kommer stängas av i viss utsträckning för olika aktiviteter under denna tid, exempelvis modeuppvisning.

Förvaltningen är generellt positiv till ”öppna gator” förutsatt att det finns finansiering och tydlig ansvarsfördelning.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att olika typer av evenemang kan vara en del av det trygghetsskapande arbetet inom stadsdelsområdet. Lämpliga evenemang kan medföra positiva effekter för barn och unga som bor och vistas i området. Det kan dock viktigt att möjliggöra barns delaktighet och inflytande i den offentliga miljön. Enligt de globala målen i agenda 2030 ska barn ha rätt till inflytande i hur deras livsmiljö utformas. Vidare ska medborgare, och i synnerhet barn, ha tillgång till inkluderande och säkra grönområden samt offentliga platser.

Jämställdhetsanalys

Kvinnor boende i stadsdelsområdet upplever generellt att de är mindre trygga än vad män gör men skillnaden har minskat det senaste året. Trygghetsskapande arbete på oroliga platser och öppna drogscener, liksom vid olika evenemang, kan ge effekt på upplevd trygghet hos både kvinnor och män. På så sätt kan skillnaden mellan könen minska ytterligare minska.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Reservation av Oscar Sameland (M) och Niclas Peyron (L)

Föreslår att nämnden bifaller motionen.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

1. att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Vi tackar kontoret för svaret på vår motion och gläds åt att kontoret, precis som vi, ser positivt på initiativ som syftar till att underlätta för aktörer som bidrar till kultur och stadsliv. Tyvärr ser vi inte att nuvarande S-styret arbetar på ett tillfredsställande sätt i den riktningen, utan snarare lägger tid och kraft på onödig byråkrati och på att försvåra för såväl företagare som för stockholmarna och alla som kommer för att besöka vår vackra stad.

Att ha möjlighet att ta del av kultur-, restaurang- och nöjesliv är en av fördelarna med att bo i en storstad. Det är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn har genom frihetsreformer och strategiska kultursatsningar lyckats skapa miljöer där människor trivs, möts och utvecklas. I Amsterdam har tillståndprocesserna förenklats för små kulturarrangörer. I Berlin finns bland annat klubbar som är öppna dygnet runt och flexibla park- och-festmodeller som lockar internationella besökare och skapar en ständigt pulserande atmosfär. Berlin uppmuntrar även till kulturella open-air-evenemang som exempelvis konserter i parker, på torg eller vid vattnet.

I Berlin och Köpenhamn är det tillåtet att dricka alkohol på offentliga platser så länge det inte stör den allmänna ordningen. Du kan även köpa en öl eller drink som take away. Det finns vissa undantag och begränsningar i samband med ordningsstörningar, och lokala föreskrifter kan utfärdas som förbjuder eller begränsar alkoholförtäring på specifika platser och tider.

Gemensamt för dessa städer är att kreativiteten och friheten kombineras med högt ställda och tydliga krav på säkerhet, ordning och hänsyn till omgivningen. Det finns en balans mellan frihet och ansvar, där arrangörer måste visa att de kan hantera ljudnivåer, säkerhet och miljö på ett hållbart sätt. Med inspiration från bland annat dessa städer vill vi att Stockholm tar flera steg mot att bli en roligare och mer tillåtande stad där kulturen och nöjeslivet tillåts en större plats.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Gustav Johansson m.fl. (M)

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra:

Stockholm ska vara en stad för alla - barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet - och alla de som besöker staden. Att ha möjlighet att ta del av kultur-, restaurang- och nöjesliv är en av fördelarna med att bo i en storstad. Det är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft.

Stockholm ska vara en stad där kreativitet blomstrar, där kultur- och nöjeslivet är en självklar del av stadens dynamik. Därför bör Stockholm ta inspiration från städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn. I dessa städer har man genom frihetsreformer och strategiska kultursatsningar lyckats skapa miljöer där människor trivs, möts och utvecklas - och samtidigt skapas ett levande stadsliv som bidrar till tillväxt, attraktivitet och social sammanhållning.

Förvaltningen uttrycker i sitt tjänsteutlåtande viss förståelse för ambitionerna och lyfter fram flera positiva aspekter av motionen. Samtidigt landar de i att befintliga regelverk, behov av ordning, miljöhänsyn och avvägningar mellan olika intressen väger tyngre. Det är synd, men inte förvånande. Socialdemokraterna har under mandatperioden strategisk bidragit till att staden blir allt tråkigare, samtidigt som Stockholm har rasat i näringslivsklimat. Mer byråkrati, mindre frihet på gator och torg och ett synsätt gentemot enskilda näringsidkare har tyvärr gjort att staden går i fel riktning.

Det är viktigt att understryka att svensk lagstiftning ger utrymme för lokala anpassningar. Kommunen har betydande möjligheter att utforma lokala ordningsföreskrifter, markupplåtelseprinciper och tillståndprocesser. Samtidigt innebär proportionalitetsprincipen att inskränkningar i människors frihet och näringsverksamhet inte ska gå längre än nödvändigt. Förvaltningens resonemang riskerar därför att bli oproportionerligt restriktivt.

Kommunallagens (2 kap.) krav på utveckling av den kommunala verksamheten innebär att staden aktivt ska arbeta för invånarnas bästa, vilket inkluderar ett vitalt stadsliv. Både näringsfriheten och den lokala och regionala ekonomin, påverkas direkt av hur tillåtande en stad är gentemot kultur- och nöjesaktörer samt andra näringsidkare. Att konsekvent hänvisa till risker kopplade till ordning, buller och alkohol utan att samtidigt pröva reformer som möjliggör ansvarstagande, riskerar att skapa en kultur av försiktighet som hämmar stadens innovation och tillväxt.

Andra städer i Europa visar tydligt att det går att kombinera både frihet och öppenhet, tydliga regler och ansvar, med ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv. Berlin, Amsterdam och Köpenhamn har inte blivit framgångsrika trots en mer tillåtande hållning - utan tack vare den.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos m.fl (M), Alexander Zejlön (L) och Daniele Fava (C)

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra:

Stockholm ska vara en stad för alla - barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet - och alla dem som besöker staden. Att ha möjlighet att ta del av kultur-, restaurang- och nöjesliv är en av fördelarna med att bo i en storstad. Det är en viktig samhällsmotor som bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Stockholm ska vara en stad där kreativitet blomstrar, där kultur- och nöjeslivet är en självklar del av stadens dynamik. Därför bör Stockholm ta inspiration från städer som Berlin, Amsterdam och Köpenhamn. I dessa städer har man genom frihetsreformer och strategiska kultursatsningar lyckats skapa miljöer där människor trivs, möts och utvecklas - och samtidigt skapas ett levande stadsliv som bidrar till tillväxt, attraktivitet och social sammanhållning.

Förvaltningen uttrycker i sitt tjänsteutlåtande viss förståelse för ambitionerna och lyfter fram flera positiva aspekter av motionen. Samtidigt landar de i att befintliga regelverk, behov av ordning, miljöhänsyn och avvägningar mellan olika intressen väger tyngre. Det är synd, men inte förvånande. Socialdemokraterna har under mandatperioden strategisk bidragit till att staden blir allt tråkigare, samtidigt som Stockholm har rasat i näringslivsklimat. Mer byråkrati, mindre frihet på gator och torg, och ett synsätt gentemot enskilda näringsidkare har tyvärr gjort att staden går i fel riktning.

Det är viktigt att understryka att svensk lagstiftning ger utrymme för lokala anpassningar. Kommunen har betydande möjligheter att utforma lokala ordningsföreskrifter, markupplåtelseprinciper och tillståndprocesser. Samtidigt innebär proportionalitetsprincipen att inskränkningar i människors frihet och näringsverksamhet inte ska gå längre än nödvändigt. Förvaltningens resonemang riskerar därför att bli oproportionerligt restriktivt.

Kommunallagens (2 kap.) krav på utveckling av den kommunala verksamheten innebär att staden aktivt ska arbeta för invånarnas bästa, vilket inkluderar ett vitalt stadsliv. Både näringsfriheten och den lokala och regionala ekonomin, påverkas direkt av hur tillåtande en stad är gentemot kultur- och nöjesaktörer, samt andra näringsidkare. Att konsekvent hänvisa till risker kopplade till ordning, buller och alkohol utan att samtidigt pröva reformer som möjliggör ansvarstagande, riskerar att skapa en kultur av försiktighet som hämmar stadens innovation och tillväxt.

Andra städer i Europa visar tydligt att det går att kombinera både frihet och öppenhet, tydliga regler och ansvar, med ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv. Berlin,

Amsterdam och Köpenhamn har inte blivit framgångsrika trots en mer tillåtande hållning - utan tack vare den.